

هفته کتاب و کتابخوانی؛

کتاب متل و متلک‌هایی از فارس در شیراز رونمایی شد

در دومین روز از هفته کتاب، از کتاب متل و متلک‌هایی از فارس که به کوشش ابوالقاسم فقیری، هفتمین مفاخر استان فارس به زیر چاپ رفته است، با حضور غلامرضا خوش‌اقبال، معاون امور فرهنگی و رسانه اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس و تنی چند از فرهنگ‌وران در سالن غزل تالار حافظ اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس رونمایی شد.

به گزارش خبرنگاران گروه فرهنگ، هنر و رسانه گزارش خیر، غلامرضا خوش‌اقبال در این رویداد گفت: امسال هفته کتاب و کتابخوانی را با همکاری همه کسانی که این سال‌ها در زمینه کتاب و کتابخوانی پویا بوده‌اند، برگزار شده است.

ابوالقاسم فقیری نیز نخست چکیده از زندگی خود را بیان کرد و گفت: سال ۱۳۱۳ در کوی لب آب شیراز، زاده و بزرگ شدم. جایی که هر خانه و کوی به نامی خوانده می‌شد و خانه ما را خانه معلم‌ها می‌خواندند؛ در خانه ما شاید خیلی چیزها نبود، با این همه کتاب بود و از ۱۰ سالگی با کتاب پیوند خوردم و خواندم و نوشتم و امروز ۷۰ سال با کتاب دوست بوده‌ام.

فقیری خاطرنشان کرد: از سال ۱۳۴۲ به رادیو رفتم و برنامه‌ای در آنجا داشتم که برای مردم قصه می‌گفتم. قصه‌هایی که خواهان بسیاری داشتند و ۱۵ سال ادامه یافت.

وی با اشاره به این‌که از کودکی سروده‌هایی با خود داشته‌ام و گاه ترانه می‌سرودم، ادامه داد: با همه‌گیری بیماری کرونا و خانه‌نشین شدن‌مان، به ترانه‌گویی روی آوردم.

ابوالقاسم فقیری، ترانه‌ها و لایب‌های ایرانی را برآمد از اندوه و غم دانست و افزود: بیشتر ترانه‌ها و لایب‌ها، که بیشترشان هم یک یا دو بیت هستند، سروده مادرانی است که در اندوه زیسته‌اند و آه‌شان از دردها را در سرایش ترانه و لایب می‌توان یافت. اندوهی که برآیند فقر مادی و معنوی بوده است. این را نیز باید گفت که بیشتر این ترانه‌ها و لایب‌ها از مردم فرودست بوده و نه بالانشین‌هاست.

هفتمین مفاخر استان فارس متل را گونه‌ای از قصه و داستان کوتاه خواند و بیان داشت: نشست‌ها و دوره‌هایی که بیشتر مردم به بهانه‌هایی همچون حمام و کوچ و مهمانی و مسجد و... داشتند، زمینه را برای شادابی فراهم می‌کرد که کسانی در آن به بیان متل و متلک‌هایی می‌پرداختند؛ داستان‌هایی کوتاه که گاه همراه با ریتم و بیان تلخ و شیرین‌های روزگار بود.

وی خاطرنشان کرد: قصه کوتاه را متل گویند و متلک با کاف تصغیر همان داستان کوتاه است. چیزهایی که امروزه آن را جک می‌گویند.

ابوالقاسم فقیری، ایرانی‌ها را تنها مردمی دانست که قصه را با نام خدا آغاز می‌کنند و گفت: قصه‌های کوتاهی همچون خاله سوسکه و سنگول و منگول همان متل هستند که در دو گونه نظم و نثر دسته‌بندی می‌شوند.

سیروس رومی، پنجمین دارنده نشان مفاخر استان فارس نیز در این نشست گفت: شناخته شدن امروز ابوالقاسم فقیری، برآیند کتاب‌هایی‌ست که به نگارش در آورده است. این کتاب‌ها نیز برآیند خانه‌ای هستند که مرزهایش بالاتر از خانه‌های دیگر است. این خانه معلم‌ها یک معنای بالا و والایی در خودش دارد؛ معلم‌هایی که تغییردهنده جامعه هستند؛ همان چیزی که آن را سواد امروزه می‌دانند.

رومی با اشاره به ۲۷ کتاب ابوالقاسم فقیری، پژوهش فرهنگ عامه را بسیار سخت دانست و افزود: می‌توان گفت اندوه همیشه با مردم بوده است و از این رو می‌بینیم که واسونک‌ها یا سروده‌هایی برای عروسی و شادی هم با همین آهنگ و ریتم اندوه همراه هستند. اندوهی که برآمده از فقر مادی و معنوی هستند.